

Arbetsområde:

Huvudsakligt ämne: Historia åk 7-9

Ämne som ingår: Historia

Läsår:

Tidsomfattning: Ca 5 lektioner à 60 minuter

Ämnets syfte

Undervisning i ämnet historia syftar till: [Länk](#)

Följande syftesförmågor för ämnet ska utvecklas:

✓	använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer,
✓	kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap
	reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv, och
	använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används

Vilket centralt innehåll ska ingå?

Forna civilisationer, från förhistorisk tid till cirka 1700

✓	Jämförelser mellan några högkulturers framväxt och utveckling fram till 1700-talet, till exempel i Afrika, Amerika och Asien.
	Antiken, dess utmärkande drag som epok och dess betydelse för vår egen tid.
✓	Vad historiska källor från någon högkultur, till exempel i Asien eller Amerika, kan berätta om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män.

Industrialisering, samhällsomvandling och idéströmningar, cirka 1700–1900

✓	Den ökade världshandeln mellan Europa, Asien, Afrika och Amerika.
	Industrialiseringen i Europa och Sverige. Olika historiska förklaringar till industrialiseringen, samt konsekvenser för olika samhällsgruppers och människors levnadsvillkor i Sverige, Norden, Europa och några olika delar av världen. Migration inom och mellan länder.

	Revolutioner och framväxten av nya idéer, samhällsklasser och politiska ideologier.
	Vad historiska källor kan berätta om människors och gruppers strävan att påverka och förbättra sina egna och andras levnadsvillkor, till exempel genom uppfinningar, bildandet av fackföreningar och kampen mot slaveri.

Imperialism och världskrig, cirka 1800–1950

✓	Den europeiska dominansen, imperialism och kolonialism.
	Nationalism och olika former av demokrati och diktatur i Europa och i andra delar av världen.
	De båda världskrigen, deras orsaker och följder. Förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Förintelsen och Gulag.
✓	Historiska berättelser från skilda delar av världen med skildringar av människors upplevelser av förtryck, till exempel i form av kolonialism, rasism eller totalitär diktatur och motstånd mot detta.

Demokratisering, efterkrigstid och globalisering, cirka 1900 till nutid

✓	Demokratisering i Sverige. Bildandet av politiska partier, nya folkrörelser, till exempel kvinnorörelsen, och kampen för allmän rösträtt för kvinnor och män. Kontinuitet och förändring i synen på kön, jämställdhet och sexualitet.
	Framväxten av det svenska välfärdssamhället.
	Historiska perspektiv på urfolket samernas och de övriga nationella minoriteternas situation i Sverige.
	Kalla krigets konflikter, Sovjetunionens sönderfall och nya maktförhållanden i världen.
	FN, nordiskt samarbete och framväxten av Europeiska unionen (EU).
	Aktuella konflikter i världen och historiska perspektiv på dessa.
✓	Hur historiska källor och berättelser om en familjs eller släkts historia speglar övergripande förändringar i människors levnadsvillkor.

Hur historia används och historiska begrepp

✓	Exempel på hur 1800- och 1900-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga
---	---

	uttryck, byggnader, städer och gränser.
✓	Hur historia kan användas för att skapa eller stärka gemenskaper, till exempel inom familjen, föreningslivet, organisationer och företag.
	Hur historia kan användas för att skapa eller stärka nationella identiteter.
✓	Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.
✓	Vad begreppen kontinuitet och förändring, förklaring, källkritik och identitet betyder och hur de används i historiska sammanhang.
	Några historiska begrepp, till exempel antiken, mellankrigstiden, efterkrigstiden och kalla kriget samt olika syn på deras betydelser.

Lgr11, kapitel 1, skolans uppdrag

historiskt perspektiv ✓	miljöperspektiv	internationellt perspektiv	etiska perspektivet
-------------------------	-----------------	----------------------------	---------------------

Konkretisering av undervisningen

- Eleverna kommer att under arbetsområdet att öva sin förmåga att sätta sig in i hur andra människor från andra tider och tidsepoker betraktade sin samtid och fundera kring vilka utmaningar som mötte dessa människor.
- Eleverna kommer att öva förmågan att söka och värdera historiska källor utifrån källkritiska principer.
- Eleverna kommer att få jobba med uppgifter kopplade till kvinnohistoria och frågan varför kvinnors insatser i histori har tenderats att nedvärderas och osynliggöras i historiskrivningen.
- Eleverna kommer att öva förmågan att skriva självständigt producerad text som inte lutar sig för tungt eller tydligt på urkunderna.
- Eleverna kommer att få öva sin förmåga att levandegöra människor och tankegodis från olika tidsperioder.
- Eleverna kommer att få öva sin förmåga att se likheter och skillnader i synen på frågor som jämlikhet mellan könen, ideologi, statens roll, demokrati osv.

Vilka språkliga förmågor ska utvecklas i arbetsområdet?

Arbetsområdet handlar initieilt om historiesyn och kvinnohistoria och kräver att eleverna känner till och kan använda *källkritiska begrepp*. Arbetet fokuserar också på hur eleverna kan jobba med sökmotorer och det speciella *språk och metaspråk de behöver behärska för att nå framgång i skökningar*. Vidare handlar arbetsområdet om att *gestalta* historiska personer genom att *levandegöra* dem från urkunderna. Avslutningsvi behöver eleverna kunna göra muntliga *jämförelser*, *argumentera* för en ståndpunkt och *motivera* sina val.

Vilka ämnesspecifika begrepp behövs?

Sökmotorer, sökhistorik, sökalgoritmer, sökresultat, urkunder, fotnoter, närhet, tendens, förstahandskälla, andrahandskälla, beroende, representation, osynliggjord, marginaliserad, manligt kodat ord/ kvinnligt kodat ord, kvinnohistoria, herstory, normer, karaktär, rollspel, allianser

Beskriv hur eleverna får inflytande i arbetsområdet utifrån:

✓	<ul style="list-style-type: none"> • vilket läromedel som ska användas
	<ul style="list-style-type: none"> • i vilken takt och ordning olika uppgifter ska göras
✓	<ul style="list-style-type: none"> • vilka arbetsformer man ska använda,
	<ul style="list-style-type: none"> • på vilket sätt en uppgift ska redovisas
✓	<ul style="list-style-type: none"> • ...

Konkretisering här...

Eleverna deltar aktivt i val av historisk person att arbeta kring och har sedan själv möjlighet att utforska vilka källor de vill använda och hur de vill levandegöra resultatet.

Vilka kunskapskrav utgår bedömningen från?

Hi åk 9	E	C	A
✓	Eleven har grundläggande kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder.	Eleven har goda kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder.	Eleven har mycket goda kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder.
	Eleven visar det genom att föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar, samt om Förintelsen och andra folkmord.	Eleven visar det genom att föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar, samt om Förintelsen och andra folkmord.	Eleven visar det genom att föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar, samt om Förintelsen och andra folkmord.
✓	Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.	Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.	Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.
	Eleven kan undersöka några utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration, politik och levnadsvillkor och beskriver då enkla samband mellan olika tidsperioder.	Eleven kan undersöka några utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration, politik och levnadsvillkor och beskriver då förhållandevis komplexa samband mellan olika	Eleven kan undersöka några utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration, politik och levnadsvillkor och beskriver då komplexa samband mellan olika tidsperioder.

		tidsperioder.	
	Eleven anger också någon tänkbar fortsättning på dessa utvecklingslinjer och motiverar sitt resonemang med enkla och till viss del underbyggda hänvisningar till det förflutna och nuet.	Eleven anger också någon tänkbar fortsättning på dessa utvecklingslinjer och motiverar sitt resonemang med utvecklade och relativt väl underbyggda hänvisningar till det förflutna och nuet.	Eleven anger också någon tänkbar fortsättning på dessa utvecklingslinjer och motiverar sitt resonemang med välutvecklade och väl underbyggda hänvisningar till det förflutna och nuet.
✓	Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra enkla och till viss del underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.	Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra utvecklade och relativt väl underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.	Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra välutvecklade och väl underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.
	Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften, samt hur skilda föreställningar om det förflutna kan leda till olika uppfattningar i nutiden, och vilka konsekvenser det kan få.	Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften, samt hur skilda föreställningar om det förflutna kan leda till olika uppfattningar i nutiden, och vilka konsekvenser det kan få.	Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften, samt hur skilda föreställningar om det förflutna kan leda till olika uppfattningar i nutiden, och vilka konsekvenser det kan få.
✓	I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett i huvudsak fungerande sätt.	I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett relativt väl fungerande sätt.	I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett väl fungerande sätt.